

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบันล้ำหน้าขึ้นมาก ส่งผลให้ประเทศต่างๆ มีการแข่งขันกันมากขึ้นทุกวัน สิ่งสำคัญที่จะพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน ให้ก้าวไปพร้อมกับความสามารถที่จะแข่งขันกับประเทศต่างๆ ได้อย่างมีศักดิ์ศรีบนพื้นฐานของความเป็นไทย คือคุณภาพของคนในประเทศไทยเอง แต่ความเจริญและการแข่งขันก็ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสีย กล่าวคือ ในส่วนของผลดีนั้นทำให้สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น มีเครื่องมือ เครื่องใช้ เทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวกสบายมากขึ้น ในทางตรงข้ามกับความเจริญก็ก่อผลเสียต่อสังคมไทย ทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมา เช่น การลักขโมย การข่มขืน การฆาตกรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาหย่าร้าง ปัญหาคนขาดคุณธรรมจริยธรรม ฯลฯ ก่อให้เกิดปัญหาสังคม และปัญหาครอบครัว ส่งผลมาถึงวัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นระยะทดลองเพื่อหาแนวทางชีวิตที่ตนต้องการและพอใจซึ่งสองวัยนี้เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลง มีการเรียนรู้ เลียนแบบในรูปแบบต่างๆ ของพฤติกรรม การแต่งตัว ความคิด อารมณ์ สังคมและอื่นๆ ในรูปแบบความเปลี่ยนแปลงและความเป็นไปที่ได้ประสบพบเห็น ก่อให้เกิดความรู้สึกนึกคิดผ่านทางงาน สังคม ผู้คนร่วมวัยและต่างวัย ประสบการณ์เหล่านี้จะเป็นรากฐานของความสนใจ ความมุ่งหมายในชีวิต และอาชีพต่อไปในอนาคต

ปัญหาของวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้นมีรายละเอียดมากมาย ขอบเขตของปัญหาจะครอบคลุมถึงการที่ไม่สามารถปรับตัวต่อปัญหาชีวิตประจำวันของตนได้ จึงหาทางออกด้วยการกระทำที่นำความเดือดร้อนมาสู่ตนเอง สูครอบครัว สูสังคม จนถึงขั้นก่อภัยให้กับผู้อื่น สังคมและ

ประเทศชาติได้ สิ่งเหล่านี้มักจะเกิดกับผู้ที่ขาดความนับถือหรือขาดความภูมิใจในตนเอง มีปมด้อย ชอบเปรียบเทียบกับเพื่อน ๆ ด้วยกัน มองเห็นลักษณะเด่นของผู้อื่น แต่มองไม่เห็นข้อดีของตนเอง ไม่แน่ใจตนเองหลายๆ ด้าน ไม่เข้าใจความต้องการของตนเอง ไม่มีสมาธิ จิตใจสับสนฟุ้งซ่าน รู้สึกขมขื่นกับสภาพชีวิตจนมีผลกระทบตามมาทั้งในด้านสังคมและการเรียน บางคนค่อยๆ แยกตัว ออกจากเพื่อนฝูงและญาติมิตร ไม่สามารถมีมิตรภาพที่แน่นแฟ้นและมั่นคงได้ บางคน กลายเป็นนักแสวงหาสัจจะของชีวิต บางคนเลิกการศึกษากลางคัน หันไปพึ่งสุรา สิ่งเสพติด หรือ คิดฆ่าตัวตายเพื่อหนีปัญหาภาระ ความรับผิดชอบ เนื่องจากรู้สึกว่าหนักเกินกว่าที่จะทนได้ (วินัดดา ปิยะศิลป์, 2539, น. 97) และเมื่อประสบกับปัญหาแล้ว สิ่งหนึ่งที่จะสามารถช่วยเหลือให้ บุคคลนั้นแสวงหาหนทางในการแก้ปัญหา ก็คือ บริการให้การปรึกษา ซึ่งผู้ให้บริการให้การปรึกษาที่ เป็นผู้เชี่ยวชาญทางการให้ความช่วยเหลือ และพยายามช่วยเหลือผู้รับบริการให้การปรึกษาด้วย สัมพันธภาพที่ดี จะเป็นผู้รับฟังปัญหาของเขาแล้วช่วยกันหาทางแสวงหาหนทางในการแก้ปัญหา ต่างๆ อันจะครอบคลุมถึงการวางแผนในอนาคตเพื่อตนเอง เพื่อช่วยให้ผู้บริการเข้าใจตนเอง และ สิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถวางโครงการอนาคตของตนเองอย่างเหมาะสม กับทั้งเป็นการช่วยให้เขา ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่ใช่เฉพาะจะสามารถแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ เท่านั้น แต่จะช่วยให้มีทักษะในการแก้ปัญหาอื่นๆ ได้ด้วยตนเอง

ในฐานะที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของ ท้องถิ่น ซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาศักยภาพของเยาวชน และมีหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้ถึงพร้อม ด้วยปัญญาและคุณธรรม พัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เน้นความเป็นเลิศด้านภาษา วัฒนธรรมและ พัฒนาวิชาชีพครู ดังได้กล่าวไว้ในวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็น แหล่งรวมของนักศึกษาที่มาจากสิ่งแวดล้อมและการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน ทั้งทางด้านการอบรม เลี้ยงดู ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนพื้นฐานเศรษฐกิจของครอบครัว จึงทำให้นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ทุกคนซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น ต้องมีการปรับตัวจากสภาพแวดล้อมให้เข้ากับเพื่อน สังคม ที่ พักอาศัย และต้องเรียนรู้ กฎ ระเบียบ ของทางมหาวิทยาลัย ซึ่งแตกต่างจากการเรียนในโรงเรียน มัธยมศึกษาที่ผ่านมา ถ้าหากนักศึกษาไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ดังกล่าว จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาได้ จนทำให้นักศึกษามีความวิตกกังวล เกิดความเครียด เสียสุขภาพจิต และส่งผลให้เกิดปัญหาด้านการเรียนในที่สุด (ลักษณ์ ตันติลีปกร, 2543, น. 62)

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาความเครียดและสุขภาพจิตแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีหลายประการ ได้แก่ ด้านการเรียน ความเครียดสูง ปัญหาการคบเพื่อน ปัญหาครอบครัว และปัญหาการเงิน และปัจจัยต่างๆ เช่น ด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่ การปรับตัว ล้วนมีผลกระทบต่อปัญหาความเครียดและสุขภาพจิตของนักศึกษาอย่างยิ่ง ส่วนนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายซึ่งอยู่ในช่วงของวัยผู้ใหญ่ตอนต้นเมื่อต้องกระโดดรื้อรันทันทีจะทำให้จบการศึกษาให้ได้และรวมทั้งเมื่อเกิดการปรับตัวครั้งใหม่ กล่าวคือจะต้องออกไปศึกษาต่อหรือทำงานต่อไปหลังจากเรียนจบ การเตรียมตัวมีคู่ครอง อันจะถือว่าเป็นการปรับตัวอีกครั้ง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความวิตกกังวลเรื่อง การวางแผนอาชีพ หรือการวางแผนการศึกษาต่อ การวางแผนครอบครัว อาจจะต้องกังวลกับเรื่องการปรับตัวเข้ากับเพื่อนหรือสังคมใหม่ในสถานที่ทำงาน หรือสถาบันที่ตนจะศึกษาต่อ นอกจากนี้ยังมีนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของการศึกษาได้ลาออก ไม่ลงทะเบียน ผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การจบการศึกษา และการเสียชีวิต ซึ่งเป็นการเสียชีวิตจากการฆ่าตัวตาย แม้จะเป็นเปอร์เซ็นต์ที่น้อยมาก แต่ในจำนวนนักศึกษาที่ตกออกหรือลาออกนั้น มีนักศึกษาที่ประสบปัญหาความเครียด และสุขภาพจิตรวมอยู่ด้วย ดังนั้น ปัญหาความเครียดและสุขภาพจิตนับเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดผลเสียอื่นๆ ตามมา และจำเป็นต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยเร็วโดยนักศึกษาของคณะครุศาสตร์ที่ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ก้าวไปสู่การเป็นครูหรืออาจารย์ ที่จำเป็นต้องเป็นผู้อบรม สั่งสอน ให้ความรู้ แก่เด็ก เยาวชน ที่เป็นกำลังของประชาชาติในอนาคตต่อไป (ลักษณะ ดันติลิขิต, 2543, น. 64)

จากปัญหาและเหตุผลต่างๆดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการให้การปรึกษาแก่นักศึกษา จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและความต้องการบริการให้การปรึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบหรือวิธีการในการจัดบริการให้การปรึกษาและโปรแกรมฝึกอบรมต่างๆ ให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา อันจะเป็นผลดีต่อมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นสถาบันที่ผลิตเยาวชนที่จะเป็นบัณฑิตที่ดีและเป็นครูอาจารย์ที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการบริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาและความต้องการบริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

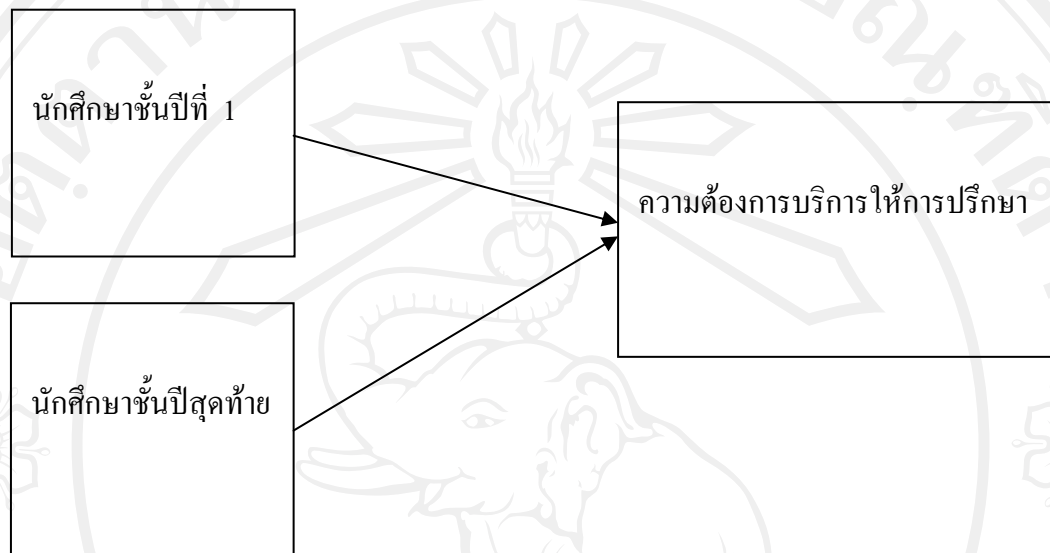
สมมติฐานการวิจัย

1. ปัญหาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีความแตกต่างกัน
2. ความต้องการบริการให้การปรึกษาในแต่ละด้านของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสาน กล่าวคือ เป็นการวิจัยที่มีการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยในเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหาและความต้องการบริการการปรึกษาของนักศึกษาด้วยการสนทนากลุ่ม ส่วนในเชิงปริมาณผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามเพื่อให้สามารถวัดได้ในเชิงปริมาณและนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาและความต้องการบริการการปรึกษาและวิธีการให้การปรึกษา ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย



นิยามศัพท์เฉพาะ

ความต้องการบริการให้การปรึกษา หมายถึง ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษา โดยการรับคำปรึกษาจากผู้ให้คำปรึกษา ในด้านการวางแผนการเรียนและอาชีพ กฎระเบียบของมหาวิทยาลัย การปรับตัวเข้ากับเพื่อน การเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยและปัญหาส่วนตัว

การให้การปรึกษา หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคล โดยมีการพบปะเป็นการส่วนตัวระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับบริการ เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถวางโครงการอนาคตของตนอย่างเหมาะสม กับทั้งเป็นการช่วยให้เขาตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่ใช่เฉพาะจะสามารถแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่เท่านั้น แต่จะช่วยให้มีทักษะในการแก้ปัญหาอื่นๆ ได้ด้วยตนเอง

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่ศึกษาในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552

นักศึกษาชั้นปีสุดท้าย หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 หรือ ชั้นปีที่ 5 ที่
ศึกษาเป็นปีสุดท้ายตามเกณฑ์หลักสูตรของแต่ละสาขา ที่ศึกษาในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึงปัญหาและความต้องการบริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของนักศึกษาชั้นปีที่
1 และนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และผลการวิจัยจะเป็น
แนวทางในการจัดบริการให้การปรึกษาที่เหมาะสมกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่